

Az igazságszolgáltatás szociológiája

Navratil Szonja

1. Oktatás célja

A joghallgatók a kurzus során megértik az igazságszolgáltatás szerepének jelentőségét, a bírósági rendszer működésének alapelveit. Önállóan képesek értékelő viszony kialakítására az igazságszolgáltatással kapcsolatos vitákban. Elkötelezettek az igazságszolgáltatás működése szempontjából jelentős jogállami értékek és elvek mellett. Tisztában vannak a függetlenség természetével és fontosságával, elkötelezettek a nyilvánosság, átláthatóság és számonkérhetőség értékei iránt. Képesek önálló véleményt kialakítani ezek működésével, korlátaival és érvényesülésével kapcsolatban.

2. Tantárgy tartalma

Az előadás-sorozat során különböző aspektusokból vizsgáljuk meg a modern igazságszolgáltatás rendszerét.

A kurzus első felében szűk értelemben véve foglalkozunk az igazságszolgáltatással, szó lesz az igazságszolgáltatás különböző elméleteiről, az elméleteken túl foglalkozunk továbbá a szervezeti kultúra jelentőségével, valamint a jogászképzés témakörére is.

A kurzus második felében az igazságszolgáltatáshoz kapcsolódó jelenségekkel, társadalmi folyamatokkal foglalkozunk. Ennek keretében érintjük a jogalkotás, illetve a jogalkalmazás mechanizmusait, valamint a jogvédelem, az alternatív vitarendezés és a bírósági nyilvánosság kérdéseit is.

3. Számonkérés, értékelés

A hallgatóknak egy zárthelyi dolgozatot kell teljesíteniük a félév végén. A zárthelyi dolgozat két részből áll, egyfelől tesztkérdésekből, másfelől egy önállóan végzett problémamegoldó jellegű esszé megírásából. A dolgozat javítására, pótlására az utolsó órán van lehetőség!

4. Szakirodalom

1. előadás: Jogállam és demokrácia -elméletek

-Fleck Zoltán: Jogállam és igazságszolgáltatás a változó világban, Gondolat, Budapest, 2008.

2. előadás: Intézményi bizalom, jogkövetés

–Boda Zsolt: Bizalom, legitimitás és jogkövetés, In: szerk: Jakab András, Gajdusчек György: A magyar jogrendszer állapota, 2016, MTATKJTI, 837-856.

3. előadás: Jогtudat és értékvilág

- Gajdusчек György: Jогtudat és értékvilág – mint a magyar jogrendszer környezete, In: szerk: Jakab András, Gajdusчек György: A magyar jogrendszer állapota, 2016, MTATKJTI, 95-116.

4. előadás: Igazságszolgáltatás szervezete, szervezeti kultúra

-Jávor István-Rozgonyi Tamás: A szervezetek és a munka világa. L'Harmattan kiadó, Budapest, 2007.

- Navratil Szonja: A bíróságok és ügyfeleik - Fogyasztóbarát bírósági épületek, In: Szöllősi Erzsébet (szerk.), Személyiség burkai. Budapest: Eötvös Károly Intézet, 2010. pp. 59-71.
- Navratil Szonja: Hatékonyan működnek-e a magyar bíróságok? In: Bíróságok mérlegén, szerk: Fleck Zoltán, könyvfejezet 17-73. Oldal, Pallas Kiadó, Budapest, 2008.

5. előadás: Jogászképzés

- Nagy Zsolt: A jogászképzésre vonatkozó modern jogelméletek

<http://jesz.ajk.elte.hu/nagy19.html>

- Karsai Krisztina: AKI NEM TUDJA CSINÁLNI, TANÍTTJA? EGY CÁFOLAT, AVAGY GONDOLATOK A BÜNTETŐJOGTÁRGYAK OKTATÁSÁRÓL

http://www.academia.edu/26932008/Aki_nem_tudja_csin%C3%A1lni_tan%C3%ADtja_Egy_c%C3%A1folat_avagy_gondolatok_a_b%C3%BCntet%C5%91jogi_t%C3%A1rgyak_oktat%C3%A1s%C3%A1r%C3%B3l

6. előadás: Igazságszolgáltatás nyilvánossága

- Az igazságszolgáltatás nyilvánossága különös tekintettel a bírósági határozatok nyilvánosságára. (7-19. Oldal)

http://www.ekint.org/ekint_files/File/tanulmanyok/bhgy/birosagok_nyilvanossaga_20090909_v_eleges.pdf

7. előadás: Jogvédelem – civil szervezetek szerepe a jogállamban

8. előadás: Jogalkotás

- Tóth Judit: Jogalkotástan, egyetemi jegyzet

<http://www.google.hu/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&ved=0CC8QFjAB&url=http%3A%2F%2Fwww.juris.u->

[szeged.hu%2Fdownload.php%3FdocID%3D26711&ei=0qj4UurPGOiVywPXqICgBg&usg=AFQjCNGICifN_QUHnhDyz-](http://www.juris.u-szeged.hu%2Fdownload.php%3FdocID%3D26711&ei=0qj4UurPGOiVywPXqICgBg&usg=AFQjCNGICifN_QUHnhDyz-)

[5nDbv9CTXzA&sig2=u_DDZs8kkUIIXpuy8I0a2Q&bvm=bv.60983673,d.Yms](http://www.juris.u-szeged.hu%2Fdownload.php%3FdocID%3D26711&ei=0qj4UurPGOiVywPXqICgBg&usg=AFQjCNGICifN_QUHnhDyz-5nDbv9CTXzA&sig2=u_DDZs8kkUIIXpuy8I0a2Q&bvm=bv.60983673,d.Yms)

9. előadás: Jogalkalmazás

- Aladits Beáta – Bencze Mátyás: A bírói érvelés problémái és az ártatlanság vélelmének érvényesülése

<http://jesz.ajk.elte.hu/aladits49.pdf>

10. Alternatív vitarendezés, jogesetek

- Fellegi Borbála: Tömegnövelés és szálkásítás

http://www.foresee.hu/uploads/tx_abdownloads/files/RezlerKotet_Helyreallitolgszolg_Fellegi_v1_02.pdf